



Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (szósta izba)

z dnia 8 czerwca 2023 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych –
Dyrektywa (UE) 2016/343 – Artykuł 8 ust. 4 – Prawo do obecności na rozprawie –
Postępowanie zaoczne – Wznowienie postępowania – Powiadomienie skazanego zaocznie
o jego prawie do wznowienia postępowania

W sprawach połączonych C-430/22 i C-468/22

mających za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożone przez Spetsializiran nakazatelen sad (wyspecjalizowany sąd karny, Bułgaria) postanowieniami z dnia 28 czerwca 2022 r. i 13 lipca 2022 r., które wpłynęły do Trybunału odpowiednio w dniach 28 czerwca 2022 r. i 14 lipca 2022 r., w postępowaniach karnych przeciwko:

VB (C-430/22),

VB (C-468/22),

przy udziale:

Spetsializirana prokuratura,

TRYBUNAŁ (szósta izba),

w składzie: P. G. Xuereb, prezes izby, L. Bay Larsen (sprawozdawca), wiceprezes Trybunału, pełniący obowiązki sędziego szóstej izby, i T. von Danwitz, sędzia,

rzecznik generalny: J. Richard de la Tour,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu Komisji Europejskiej – M. Wasmeier oraz I. Zaloguin, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

* Język postępowania: bułgarski.

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 8 ust. 4 zdanie drugie i art. 9 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym (Dz.U. 2016, L 65, s. 1).
- 2 Wnioski te zostały złożone w ramach postępowań karnych prowadzonych w trybie zaocznym przeciwko VB w związku z nielegalnym obrotem środkami odurzającymi i posiadaniem broni w zorganizowanej grupie przestępczej.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Motywy 9 i 39 dyrektywy 2016/343 brzmią następująco:

„(9) Celem niniejszej dyrektywy jest wzmocnienie prawa do rzetelnego procesu sądowego w postępowaniu karnym przez ustanowienie wspólnych norm minimalnych dotyczących niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie.

[...]

(39) Jeżeli w państwach członkowskich dopuszcza się możliwość odbywania rozpraw pod nieobecność podejrzanych lub oskarżonych, ale warunki do wydania orzeczenia pod nieobecność konkretnego podejrzanego lub oskarżonego na rozprawie nie zostały spełnione, ponieważ miejsca jego pobytu nie dało się ustalić mimo starań poczynionych w rozsądnym zakresie, na przykład gdy dana osoba zbiegła lub się ukrywa, powinna jednak istnieć możliwość wydania orzeczenia pod nieobecność podejrzanego lub oskarżonego oraz wykonania takiego orzeczenia. W takim przypadku państwa członkowskie powinny zapewnić, aby z chwilą powiadomienia podejrzanego lub oskarżonego o orzeczeniu, w szczególności z chwilą jego zatrzymania, powiadomiono go także o możliwości zaskarżenia orzeczenia i o prawie do wznowienia postępowania lub do innego środka prawnego. Taka informacja powinna być podana na piśmie. Informację tę można także przekazać ustnie, pod warunkiem że fakt jej przekazania zostanie odnotowany zgodnie z procedurą utrwalania czynności procesowych na mocy prawa krajowego”.

- 4 Artykuł 8 tej dyrektywy, zatytułowany „Prawo do obecności na rozprawie”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie zapewniają podejrzanym lub oskarżonym prawo do obecności na rozprawie.

2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że rozprawa, której wynikiem może być orzeczenie w przedmiocie winy lub niewinności podejrzanego lub oskarżonego, może odbyć się pod jego nieobecność, pod warunkiem że:

- a) podejrzanego lub oskarżonego powiadomiono we właściwym czasie o rozprawie i o konsekwencjach niestawiennictwa; lub
- b) podejrzanego lub oskarżonego, którego powiadomiono o rozprawie, jest reprezentowany przez umocowanego obrońcę, wybranego przez tego podejrzanego lub oskarżonego lub wyznaczonego z urzędu.

3. Orzeczenie wydane zgodnie z ust. 2 można wykonać wobec danego podejrzanego lub oskarżonego.

4. Jeżeli w państwach członkowskich dopuszcza się możliwość odbywania rozpraw pod nieobecność podejrzanego lub oskarżonego, lecz nie ma możliwości spełnienia warunków określonych w ust. 2 niniejszego artykułu, ponieważ nie da się ustalić miejsca pobytu podejrzanego lub oskarżonego mimo podjęcia starań w rozsądnym zakresie, państwa członkowskie mogą postanowić, że orzeczenie może jednak zostać wydane i wykonane. W takim przypadku państwa członkowskie zapewniają, aby z chwilą powiadomienia podejrzanego lub oskarżonego o orzeczeniu, w szczególności z chwilą jego zatrzymania, powiadomiono go także o możliwości zaskarżenia orzeczenia i o prawie do wznowienia postępowania lub do innego środka prawnego, zgodnie z art. 9.

5. Niniejszy artykuł stosuje się z zastrzeżeniem przepisów krajowych, zgodnie z którymi sędzia lub właściwy sąd mają możliwość czasowego wyłączenia podejrzanego lub oskarżonego z rozprawy, gdy jest to konieczne w interesie zapewnienia właściwego przebiegu postępowania karnego, pod warunkiem przestrzegania prawa do obrony.

6. Niniejszy artykuł stosuje się z zastrzeżeniem przepisów krajowych, zgodnie z którymi postępowania lub niektóre ich etapy są prowadzone na piśmie, pod warunkiem że jest to zgodne z prawem do rzetelnego procesu sądowego”.

5 Artykuł 9 wspomnianej dyrektywy, zatytułowany „Prawo do wznowienia postępowania”, stanowi:

„Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji gdy podejrzanego lub oskarżonego nie było obecni na swojej rozprawie, a warunki określone w art. 8 ust. 2 nie zostały spełnione, osoby te miały prawo do wznowienia postępowania lub innego środka prawnego, który umożliwia ponowne rozpoznanie sprawy co do jej istoty, w tym ocenę nowych dowodów, i który może prowadzić do uchylenia pierwotnego orzeczenia. W związku z tym państwa członkowskie zapewniają takim podejrzanym i oskarżonym prawo do obecności i skutecznego udziału, zgodnie z procedurami określonymi w prawie krajowym, oraz do korzystania z prawa do obrony”.

Prawo bułgarskie

- 6 Artykuł 423 ust. 1–4 Nakazatelno-protsesualen kodeks (kodeksu postępowania karnego, zwanego dalej „NPK”) stanowi:
- „1. W terminie sześciu miesięcy od powzięcia wiadomości o prawomocnym wyroku skazującym [...] osoba skazana zaocznie może złożyć wniosek o wznowienie postępowania karnego, powołując się na swoją nieobecność w [postępowaniu karnym].
2. Złożenie wniosku nie wstrzymuje wykonania wyroku skazującego, chyba że sąd postanowi inaczej.
3. Postępowanie w sprawie wznowienia postępowania karnego umarza się, jeżeli osoba skazana zaocznie nie stawia się na rozprawie bez uzasadnionego powodu.
4. Jeżeli osoba skazana zaocznie przebywa w zakładzie karnym w wykonaniu prawomocnego wyroku, a sąd wznawia postępowanie karne, postanawia w swoim orzeczeniu o zastosowaniu środka zabezpieczającego”.
- 7 Artykuł 425 ust. 1 pkt 1 i art. 425 ust. 2 NPK stanowi:
- „1. Jeżeli sąd uzna, że wniosek o wznowienie postępowania jest zasadny, może:
- 1) uchylić wyrok skazujący, orzeczenie, postanowienie lub zarządzenie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania, wskazując, na jakim etapie powinno rozpocząć się ponowne rozpoznanie sprawy; [...]
2. W przypadkach, o których mowa w art. 423 ust. 1, postępowanie zostaje wznowione a sprawa przywrócona do etapu, na którym postępowanie zaczęło toczyć się zaocznie”.

Postępowania główne i pytania prejudycjalne

- 8 Spetsializirana prokuratura (wyspecjalizowana prokuratura, Bułgaria) wszczęła postępowanie karne przeciwko VB, oskarżonemu o udział wraz z kilkoma innymi osobami w zorganizowanej grupie przestępczej, której celem było wzbogacenie się poprzez uprawę i rozprowadzanie narkotyków, a także posiadanie broni, czyli działania stanowiące przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności.
- 9 Postępowania karne będące przedmiotem postępowania głównego zostały przeprowadzone pod nieobecność VB. W trakcie tych postępowań karnych VB nie mógł otrzymać żadnego formalnego powiadomienia o stawianych mu zarzutach. Ponadto nie mógł on zostać poinformowany ani o skierowaniu sprawy do sądu, ani tym bardziej o terminie i miejscu stosownej rozprawy, a także o konsekwencjach swojego niestawiennictwa.
- 10 Właściwym organom krajowym nie udało się bowiem ustalić miejsca pobytu VB, ponieważ na etapie postępowania przygotowawczego w ramach wspomnianych postępowań karnych zbiegł on tuż przed interwencją policyjną mającą na celu zatrzymanie podejrzanych. VB został uznany za „poszukiwanego”, między innymi na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, ale nie udało się ustalić jego miejsca pobytu.

- 11 Na etapie postępowania przygotowawczego i postępowania sądowego w ramach tychże postępowań karnych VB był reprezentowany kolejno przez trzech obrońców, wszystkich wyznaczonych z urzędu, którzy nigdy go nie widzieli i nie mieli żadnego kontaktu z nim ani z jego krewnymi.
- 12 Postępowania karne będące przedmiotem postępowań głównych są nadal w toku, a większość dowodów została zgromadzona. Zdaniem sądu odsyłającego prawdopodobne jest, że VB zostanie skazany na karę pozbawienia wolności po zakończeniu tych postępowań karnych.
- 13 Sąd ten wskazuje w szczególności, że zgodnie z art. 423 ust. 1 NPK osoba skazana zaocznie ma prawo wystąpić z wnioskiem o wznowienie postępowania w terminie sześciu miesięcy od chwili powzięcia przez nią wiadomości o wyroku skazującym. Jednakże prawo bułgarskie nie przewiduje uprzedniego poinformowania tej osoby o tym prawie do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania. W szczególności w prawie bułgarskim nie istnieje żaden obowiązek wskazania możliwości wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania w wyroku wydanym pod nieobecność oskarżonego ani w innym skierowanym do niego piśmie sądowym.
- 14 Ponadto prawo bułgarskie co do zasady nie przewiduje z góry określonego prawa do wznowienia postępowania w przypadku skazania w trybie zaocznym. W szczególności sądowi, który bada daną sprawę i rozstrzyga co do jej istoty pod nieobecność oskarżonego, nie przysługuje kompetencja do rozstrzygania, czy osoba ta ze względu na fakt swojej nieobecności ma prawo do wznowienia postępowania. Jest tak dlatego, że kompetencję do rozstrzygania w przedmiocie istnienia takiego prawa przyznano w prawie bułgarskim Varhoven kasatsionen sad (najwyższemu sądowi kasacyjnemu, Bułgaria), do którego należy wystąpić z wnioskiem o wznowienie postępowania zgodnie z art. 423 ust. 1 NPK i do którego należy dokonanie oceny, czy zostały spełnione przesłanki wznowienia postępowania ze względu na nieobecność oskarżonego.
- 15 Wreszcie sąd odsyłający wskazuje, że prawo bułgarskie wymaga, aby osoba skazana zaocznie stawiała się osobiście, aby wniosek o wznowienie postępowania został rozpatrzony co do istoty, podczas gdy art. 9 dyrektywy 2016/343 nie przewiduje takiego wymogu. Tymczasem wymóg ten znacznie ograniczyłby skuteczność prawa przewidzianego w art. 9 tej dyrektywy, ponieważ osoba ta narażałaby się na ryzyko zatrzymania podczas stawiennictwa i wykonania w ten sposób wobec niej zaocznego wyroku skazującego.
- 16 W świetle powyższych rozważań sąd odsyłający zastanawia się, czy rozpatrując sprawę pod nieobecność oskarżonego w okolicznościach, które jasno wskazują na to, że warunki przewidziane w art. 8 ust. 2 dyrektywy 2016/343 nie zostały spełnione, powinien on w przypadku wydawanego zaocznie wyroku skazującego wskazać formalnie w wyroku skazującym, że osoba skazana ma prawo do wznowienia postępowania, tak aby został spełniony wymóg powiadomienia określony w art. 8 ust. 4 zdanie drugie tej dyrektywy.
- 17 Sąd odsyłający wyjaśnia w tym względzie, że gdyby Trybunał miał odpowiedzieć na to pytanie twierdząco, powstałoby pytanie o treść informacji, jaką należy przekazać osobie skazanej zaocznie.
- 18 Po pierwsze, należy ustalić, czy osoba ta powinna zostać poinformowana, że ma prawo do wznowienia postępowania, z zastrzeżeniem złożenia przez nią wniosku, oraz czy jedyna ocena dokonana przez sąd rozpatrujący ten wniosek dotyczy rodzaju wznowienia postępowania, czy też osoba ta powinna zostać poinformowana, że przysługuje jej prawo do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania i że sąd ten oceni zasadność jej wniosku. Po drugie, należałoby

zbadać, czy ta sama osoba powinna również zostać poinformowana o obowiązku osobistego stawiennictwa przed sądem rozpoznającym wniosek o wznowienie postępowania, co zakłada, że taki obowiązek jest zgodny z art. 9 dyrektywy 2016/343.

- 19 W tych okolicznościach Spetsializiran nakazatelen sad (wyspecjalizowany sąd karny, Bułgaria) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału, w sprawie C-430/22, z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 8 ust. 4 zdanie drugie dyrektywy 2016/343 należy interpretować w ten sposób, że nakłada on na sąd krajowy, który mimo niespełnienia warunków określonych w art. 8 ust. 2 tej dyrektywy skazuje oskarżonego w trybie zaocznym, obowiązek wyraźnego pouczenia o prawie oskarżonego do wznowienia postępowania, które przysługuje mu na mocy jej art. 9, tak aby oskarżony mógł później – w szczególności w chwili jego zatrzymania w celu wykonania kary – zostać o tym prawie powiadomiony? Pytanie to powstaje z uwagi na fakt, że prawo krajowe nie przewiduje powiadomienia osoby skazanej zaocznie w momencie zatrzymania w celu wykonania kary o przysługującym jej prawie do wznowienia postępowania; prawo krajowe nie przewiduje również udziału sądu w wydaniu europejskiego nakazu aresztowania w celu wykonania kary.

2) Czy art. 8 ust. 4 zdanie drugie dyrektywy 2016/343, a w szczególności sformułowanie: »aby powiadomiono go także o możliwości zaskarżenia orzeczenia i o prawie do wznowienia postępowania lub do innego środka prawnego, zgodnie z art. 9«, należy interpretować w ten sposób, że jest to powiadomienie o formalnie przyznanym prawie do wznowienia postępowania czy też jest to powiadomienie o prawie do złożenia wniosku o wznowienie postępowania, przy czym zasadność tego wniosku podlega jeszcze późniejszemu badaniu?».

- 20 W sprawie C-468/22 Spetsializiran nakazatelen sad (wyspecjalizowany sąd karny) postanowił również zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy przepis krajowy taki jak art. 423 ust. 3 NPK, który zobowiązuje osobę składającą wniosek o wznowienie postępowania z tego względu, że była nieobecna i nie zachodził żaden z przypadków określonych w art. 8 ust. 2 dyrektywy 2016/343, do osobistego stawiennictwa przed sądem w celu rozpoznania tego wniosku co do istoty, jest zgodny z art. 9 tej dyrektywy i zasadą skuteczności?».

W przedmiocie postępowania przed Trybunałem

- 21 Pismem z dnia 5 sierpnia 2022 r. Sofijski gradski sad (sąd dla miasta Sofii, Bułgaria) powiadomił Trybunał, że w następstwie zmiany ustawodawczej, która weszła w życie w dniu 27 lipca 2022 r., Spetsializiran nakazatelen sad (wyspecjalizowany sąd karny) został zlikwidowany i że z tą datą została mu przekazana właściwość do rozpoznania niektórych spraw karnych toczących się przed tym ostatnim sądem, w tym spraw w postępowaniach głównych.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego w sprawie C-430/22

- 22 Poprzez pytanie pierwsze w sprawie C-430/22 sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 8 ust. 4 dyrektywy 2016/343 nakłada na sąd krajowy, w przypadku skazania w trybie zaocznym, jeżeli nie są spełnione warunki określone w art. 8 ust. 2 tej dyrektywy, obowiązek wyraźnego pouczenia w wyroku skazującym o prawie do wznowienia postępowania, tak aby osoba skazana zaocznie mogła zostać poinformowana o tym prawie na późniejszym etapie, a w szczególności gdy została ona zatrzymana w celu wykonania kary.
- 23 Na wstępie należy przypomnieć, że zdaniem sądu odsyłającego z okoliczności spraw w postępowaniach głównych jasno wynika, iż skoro warunki przewidziane w art. 8 ust. 2 dyrektywy 2016/343 nie zostały spełnione, zastosowanie ma art. 8 ust. 4 tej dyrektywy.
- 24 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa Unii należy uwzględniać nie tylko brzmienie tego przepisu, lecz także jego kontekst, cele regulacji, której ów przepis stanowi część, oraz, w stosownym przypadku, jego genezę (zob. podobnie wyrok z dnia 19 grudnia 2019 r., *Nederlands Uitgeversverbond i Groep Algemene Uitgevers*, C-263/18, EU:C:2019:1111, pkt 38 i przytoczone tam orzecznictwo). W szczególności należy wziąć pod uwagę motywy rozpatrywanego aktu Unii w zakresie, w jakim mogą one wyjaśniać zamiar autora tego aktu i stanowić istotne elementy jego wykładni [zob. podobnie wyrok z dnia 19 maja 2022 r., *Spetsializirana prokuratura (Proces zbiegłego oskarżonego)*, C-569/20, EU:C:2022:401, pkt 32].
- 25 Jeśli chodzi o brzmienie art. 8 ust. 4 dyrektywy 2016/343, przepis ten stanowi, że jeżeli w państwach członkowskich dopuszcza się możliwość odbywania rozpraw pod nieobecność podejrzanych lub oskarżonych, lecz nie ma możliwości spełnienia warunków określonych w art. 8 ust. 2 tej dyrektywy, ponieważ nie da się ustalić miejsca pobytu podejrzanego lub oskarżonego mimo podjęcia starań w rozsądnym zakresie, państwa członkowskie mogą postanowić, że orzeczenie może jednak zostać wydane i wykonane.
- 26 Jak wyjaśnia art. 8 ust. 4 wspomnianej dyrektywy, istotne jest w takich przypadkach, aby zarówno o prawie do wznowienia postępowania, jak i o możliwości zaskarżenia orzeczenia zaocznego zainteresowany został powiadomiony w chwili poinformowania go o tym orzeczeniu.
- 27 Jednakże, jak słusznie podnosi Komisja Europejska, przepis ten nie określa szczegółowych zasad, zgodnie z którymi takie informacje powinny zostać przekazane zainteresowanemu, lecz przewiduje jedynie, że informacje te powinny zostać przekazane zainteresowanemu, gdy zostaje on poinformowany o orzeczeniu zaocznym, w szczególności w momencie jego zatrzymania, zważywszy, że zatrzymanie następuje zazwyczaj po zlokalizowaniu osoby poszukiwanej.
- 28 Znajduje to potwierdzenie w motywie 39 dyrektywy 2016/343, który stanowi, że wspomniane informacje, które powinny być przekazywane na piśmie, mogą być również przekazywane ustnie, pod warunkiem że fakt, iż informacje te zostały przekazane, zostanie odnotowany zgodnie z procedurą utrwalania czynności procesowych na mocy prawa krajowego.
- 29 Wreszcie należy przypomnieć, że jedynym celem dyrektywy 2016/343 jest ustanowienie wspólnych norm minimalnych, a zatem nie dokonuje ona wyczerpującej harmonizacji postępowania karnego. Niemniej jednak zasady przewidziane w prawie krajowym nie mogą naruszać celu rzeczowej dyrektywy polegającego na zagwarantowaniu rzetelności postępowania,

a zatem na umożliwieniu zainteresowanemu obecności na rozprawie w rozumieniu art. 8 lub 9 wspomnianej dyrektywy [zob. podobnie wyrok z dnia 19 maja 2022 r., Spetsializirana prokuratura (Proces zbiegłego oskarżonego), C-569/20, EU:C:2022:401, pkt 43].

- 30 Wynika z tego, że dyrektywa 2016/343 nie nakłada na sąd, który wydaje orzeczenie zaoczne wobec nieobecnego zainteresowanego, którego miejsce pobytu nie zostało ustalone, obowiązku zawarcia w tym orzeczeniu informacji dotyczących prawa do wznowienia postępowania i możliwości zaskarżenia tego orzeczenia. Wybór zasad udostępniania takich informacji zainteresowanym osobom pozostaje bowiem w gestii państw członkowskich, pod warunkiem że zostaną one podane do wiadomości zainteresowanego w chwili poinformowania go o danym orzeczeniu.
- 31 W świetle całości powyższych rozważań na pytanie pierwsze w sprawie C-430/22 należy odpowiedzieć, że art. 8 ust. 4 dyrektywy 2016/343 należy interpretować w ten sposób, że nie nakłada on na sąd krajowy, w przypadku skazania w trybie zaocznym, jeżeli nie są spełnione warunki określone w art. 8 ust. 2 tej dyrektywy, obowiązku wyraźnego pouczenia w wyroku skazującym o prawie do wznowienia postępowania.

W przedmiocie pytania drugiego w sprawie C-430/22 i pytania prejudycjalnego w sprawie C-468/22

- 32 Ponieważ Trybunał udzielił odpowiedzi przeczącej na pytanie pierwsze w sprawie C-430/22, nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytanie drugie w tej sprawie ani na pytanie zadane w sprawie C-468/22, ponieważ – jak wskazano w pkt 17 niniejszego wyroku – jedynie w przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na to pytanie pierwsze powstaje zdaniem sądu odsyłające pytanie o treść informacji, jaką należy przekazać osobie skazanej zaocznie, jak przewidziano w pkt 18 niniejszego wyroku.

W przedmiocie kosztów

- 33 Dla stron w postępowaniach głównych niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniach głównych, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 8 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/343 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie wzmocnienia niektórych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym należy interpretować w ten sposób, że nie nakłada on na sąd krajowy, w przypadku skazania w trybie zaocznym, jeżeli nie są spełnione warunki określone w art. 8 ust. 2 tej dyrektywy, obowiązku wyraźnego pouczenia w wyroku skazującym o prawie do wznowienia postępowania.

Podpisy